

ARBETSMILJÖ
VERKET

Nagelterapeuter 2008

Rapport 2008:5

ARBETSMILJÖ
VERKET

Nagelterapeuter 2008

Ann-Marie Hesselgren och Leif Åkerberg
Arbetsmiljöverket, distriktet i Stockholm

November 2008

Nagelterapeuter 2008

Rapporten är sammanställd av Ann-Marie Hesselgren och Leif Åkerberg på Arbetsmiljöverket, distriktet i Stockholm.

Beställare av projektet är biträdande tillsynsdirektör Lena Erfors.

Innehållsförteckning:

1. Sammanfattning
2. Bakgrund inkl. problembeskrivning
3. Syfte
4. Metod/tillvägagångssätt
5. Resultat
6. Förslag på åtgärder och framtida arbete
7. Diskussion och avslutning
8. Referenser
9. Bilagor

Distriktet i Stockholm
Ann-Marie Hesselgren, 08-475 01 25
Leif Åkerberg, 08-475 01 54
stockholm@av.se

Nagelterapeuter 2008

1. Sammanfattning

Arbetsmiljöverket, distriktet i Stockholm, vårdgruppen har genomfört inspektioner av nagelterapeuter i Stockholm, Uppsala och Gotlands län. Under perioden 2008-04-01 till 2008-08-01 har det genomförts 97 inspektioner på totalt 84 olika arbetsplatser. 78 inspektionsmeddelanden med krav har skickats ut.

Vi anser att risken för att drabbas av kontakteksem och astma kan minskas om branschen och nagelterapeuterna följer följande rekommendationer;

1. Att blivande elever till nagelterapeutskolor innan påbörjad utbildning ska ha genomgått läkarundersökning.
2. Att nagelterapeuter riskbedömer sina arbetsuppgifter och arbetsplatser.
3. Att nagelterapeuter är noggranna med personlig skyddsutrustning, handskar vid risk för hudkontakt.
4. Att nagelterapeuter har effektiv punktutslag.

Som jämförelse kan nämnas att tidigare inspektionsinsatser mot tandvården avseende hårdplasthantering har ökat kunskaperna och säkerheten så att risken för ohälsa bland tandvårdspersonalen har minskar betydligt.

2. Bakgrund inkl. problembeskrivning

I arbete som nagelterapeut arbetar många unga kvinnor i Sverige idag. Det är ett yrke som har växt i popularitet. Yrket har bytt namn vid ett flertal tillfällen, tidigare var benämningen nagelskulptör och nagelteknolog.

Vid arbete med att bygga upp naglar används produkter som innehåller hårdplastkomponenter t ex lim, glasfiberväv, vätskor, pulver och geléer som bland annat innehåller akrylat. En av de farligare är cyanoakrylat.

Akrylater är ett samlingsnamn för estrar av akrylsyra eller metakrylsyra och alkoholer. Akrylestrar är utgångsmaterial vid tillverkning av akrylatplaster och används bland annat i tryckerier, möbeltillverkning, golvläggning, tandvård, ortopedi, verkstäder, förpackningsindustri och elektronikindustri. Att akrylater kan ge astma och allergiproblem är välkänt inom hårdplastindustrin men okänt för många som använder och jobbar med konstgjorda naglar.

Benämningen hårdplastkomponent är de kemiska komponenter som blandas för att bli akrylatplast. Nagelterapeuten arbetar med dessa komponenter.

Det är alltså komponenterna som är farliga innan de härdas till plast. Uthärdad akrylatplast anses vara ofarlig. Det finns dock risker med ofullständigt härdad plast t ex vid bearbetning. Risker finns även med slipning av härdad nagel som kan medföra inandning av damm.

Material som används till akrylatplaster är irriterande på ögon, hud och luftvägar och kan ge upphov till kontakteksem och nedsatt lungfunktion/astma. Irritation kan uppstå både av att man utsätts för ångor från ohärdad produkt och slipdamm från härdade plastnaglar.

Oroande rapporter har kommit från olika Arbets- och Miljömedicinska kliniker i landet om unga kvinnor som fått besvär vid arbete som nagelterapeuter. Besvären som uppkommit är kontakteksem och astma.

Enligt Marléne Isaksson, överläkare Yrkes- och Miljödermatologiska avdelningen, Universitetssjukhuset Malmö så framkommer följande, citat:

”Problemet är att nagelterapeuterna inte vet vad de sysslar med. Många har ingen aning om att gelé innehåller akrylater. En patient trodde att hon höll på med sockermolekyler. Det hade hon fått lära sig under utbildningen.”

Dessutom har samtal kommit till distriktet i Stockholm om besvärande lukt av hårdplaster från verksamma nagelterapeuter i frisörsalonger, köpcentrum, bostadsfastigheter etc.

Samtal har även kommit från oroliga nagelterapeuter och kunder om ämnena man hanterat är farliga för hälsan.

Produkter som används vid tillverkning och limning av konstgjorda naglar klassas som kosmetiska produkter och regleras av Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 1995:22). Det oroande är att tillverkarna inte behöver informera om risker med akrylater.

3. Syfte

Vid inspektioner identifiera arbetsförhållanden (riskfaktorer) avseende, kemiska arbetsmiljörisker, ventilation, lokaler och belastningsergonomi.

I inspektionsmeddelanden ställa krav på konkreta åtgärder för att förbättra nagelterapeuternas arbetsmiljö.

Lämna information om projektets inriktning och resultat på Arbetsmiljöverkets webbplats.

Informera om tillsynens inriktning och resultat till intressenter och massmedia.

Vid uppföljande inspektioner kontrollera att redovisade åtgärder genomförts.

4. Metod/tillvägagångssätt

Med hjälp av Arbetsmiljöverkets registrering av arbetsställen, SARA, har vi tagit fram arbetsställen. Enligt näringsgrensindex är nagelterapeuter registrerade under näringsgren 96022 - skönhetsvård mm. I Stockholm, Uppsala och Gotlands län finns det registrerat 1467 näringsidkare och 122 arbetsgivare med anställda. Hur många av dessa som är nagelterapeuter är omöjligt att säga då det inom näringsgrenen 96022 även finns registrerat yrken som skönhetsvård, fotvård, nagelvård, massage, tatuerare mm. Vid en sökning på Google under nagelterapeut i Stockholm kommer det upp 5870 träffar. Enligt branschorganisationerna finns det flera hundra aktiva i Stockholm.

Urvalet till de skriftliga föranmälningarna till inspektioner har skett slumpmässigt. Av de 97 genomförda inspektionerna har cirka tio varit en kombination av nagelskolor och aktiva nagelterapeuter.

Nagelterapeuterna är till största delen näringsidkare som arbetar ensam utan anställda i bolagsformen enskild firma eller delägare i handelsbolag eller kommanditbolag. Vid inspektionerna mot dessa näringsidkare har krav ställts på riskbedömning och effektiv ventilation (punktutsug). Se 4 § AFS 2005:18 och 3 kap. 5 § AML.

Elever i nagelterapeutskolor jämföras med arbetstagare enligt 1 kap. 3 § AML, se 3 kap. 2 § AML. Vid inspektionerna av skolor har krav ställts på medicinsk kontroll av elever som har hanterat mer än 500 g härdplaster.

Inför de planerade inspektionerna informerades de båda branschorganisationerna om de planerade inspektionerna:

SEYF (Svenska Estetikers Yrkes Förbund) som organiserar verksamma nagelterapeuter, se www.seyf.se

SANSA (Swedish Association of Nail Schools & Agents) som organiserar skolor och grossister, tillverkare, försäljare och agenturer, se www.sansa.nu

Skolverkets tillståndsenhet har informerats om Arbetsmiljöverkets tillsyn av nagelterapeututbildningar.

Arbetsmiljöverket kommer att bjudas in av Skolverket för redovisning av tillsynen.

Skriftlig föransökan skickades ut, *se bilaga 1*.

Väglednings-PM har utarbetats i form av instruktionsblad, *se bilaga 2*, checklista, *se bilaga 3* samt stöd för kravformuleringar, *se bilaga 4*. Som stöd för utarbetande av väglednings-PM har distriktets jurist och yrkeshygieniker medverkat.

En begäran om korrigerande utskick rörande hantering av nagel-sculpteringsgel har skickats från Arbetsmiljöverket, Avdelningen för regelarbete och expertstöd, Jan Olof Norén, 2008-09-25, *se bilaga 5*.

5. Resultat

Under perioden 2008-04-01 till 2008-08-01 har det genomförts 97 inspektioner på totalt 84 olika arbetsplatser. 78 inspektionsmeddelanden har skrivits. De besök som inte har resulterat i inspektionsmeddelande har berott på studiebesök, kontakt med branschorganisationer samt näringsidkare som enbart utövar yrket som hobbyverksamhet. Här redovisas resultatet i krav i inspektionsmeddelande redovisningen följer samma ordning som i checklistan (bilaga 3);

Utbildning

Enligt 6 § AFS 2005:18 kräver arbete med hårdplaster särskild teoretisk och praktisk utbildning och tillräckliga kunskaper om riskerna och om skyddsåtgärderna. Utbildningen bör omfatta minst innehållet i föreskriften.

8 krav har ställts på kompletterande utbildning till nageltherapeut.

Riskbedömning

Enligt 3 § AFS 2005:18 måste en riskbedömning alltid genomföras enligt 4 och 6 §§ AFS 2000:4 om kemiska arbetsmiljörisker. Vid hantering av mindre än 500 gram hårdplaster har vi bara krävt en riskbedömning.

Räkneexempel: 1 gram per nagel, (10 gram per kund), vid mer än 50 kunder per år hanteras 500 gram per år.

81 krav har ställts på riskbedömning.

Skriftliga hanteringsinstruktioner och rengöringsrutiner

Enligt 7, 17 och 19 §§ krävs skriftliga hanterings- och skyddsinstruktioner och de ska finnas tillgängliga på arbetsplatsen och vara anpassade för arbetet. Det ska även finnas rutiner för rengöring, uppsamling av spill och sanering. Ögonskydd, skyddshandskar och skyddskläder ska användas om/när det behövs.

59 krav har ställts på att det ska finnas skriftliga instruktioner tillgängliga.

Ventilation

Enligt 9 § ska varje arbetsplats där hårdplastkomponenter hanteras ha sådana utsugsanordningar att förekommande luftföroreningar effektivt fångas upp.

OBS. Gäller vid hantering av mer än 500 g per person och år.

Kommentar: Oavsett bolagsform ska punktutsug finnas. Punktutsuget kan antingen vara anslutet till separat frånluftskanal som leder luftföroreningarna ut ur lokalerna, vår rekommendation, eller vara anslutet till recirkulerande arbetsbänksventilation med motsvarande kolfilter, Hepafilter och partikelfilter.

Riktvärde:

Mätningar ska visa att luftföroreningarna effektivt fångas upp (99 % avskiljningsgrad av härdplastångor samt partiklar med storlek 0,1-0,3 mikrometer) samt information om filterbyten.

77 krav har ställts på utsugsanordningar/punktutsug. Kraven har gällt både avsaknad av punktutsug och redovisning av mätrapporter om befintligt punktutsug uppfyller gällande krav.

Avfall av härdplaster

Enligt 18 § ska avfall eller spill som innehåller härdplastkomponenter omgående omhändertas och placeras i särskild avfallsbehållare. I behållaren ska det finnas en plastpåse som försluts efter arbetsdagens slut. Behållaren ska ha lock och vara tydligt och varaktigt märkt med texten "Farligt avfall" samt text som kortfattat anger innehåll och skyddsåtgärder.

63 krav har ställts på avfallsbehållare.

Kommentar:

Vid inspektionerna har vi hänvisat till kommunernas miljö och hälsoförvaltningar avseende hur härdplastrester vidare omhändertas och destrueras.

Ögonspolning

Enligt 19 § ska det finnas möjlighet till ögonspolning i omedelbar närhet av plats där det finns risk för stänk i ögonen av härdplastkomponenter.

64 krav har ställts på ögonspolanordning.

Kommentar: Vi har rekommenderat att det anskaffas tre enlitersflaskor av engångstyp som ska kunna spola ögat i 15 minuter.

Möjlighet till handtvätt

Enligt 20 § ska det finnas möjlighet att tvätta händerna nära den plats där arbetet utförs.

På en arbetsplats har det ställts krav på handtvättsmöjlighet.

Läkarundersökning

Kravet på medicinsk kontroll gäller vid hantering av mer än 500 gram per år och person.

Enligt 15 § ska arbetsgivaren ordna med läkarundersökning enligt AFS 2005:6 av arbetstagare/ elever som sysselsätts eller kommer att sysselsättas i arbete som kan medföra skadlig exponering för hårdplastkomponenter. Detta krav är straffsanktionerat.

Enligt 1 kap. 3 § AML jämställs elever med arbetstagare (se 3 kap. 2 § AML).

8 krav har ställts på läkarundersökning.

Kommentar:

Vi har lämnat följande rekommendation: "Motsvarande regler finns **inte** för den näringsidkare som arbetar ensam utan anställda i bolagsformen enskild firma eller delägare i handelsbolag eller kommanditbolag. Även om det sålunda inte är ett föreskriftskrav så vill Arbetsmiljöverket råda er delägare att genomgå frivillig hälsoundersökning. Sådan undersökning kan utföras av företagshälsovårdscentral som har utrustning för kontroll av lungfunktionen (spirometriundersökning)."

Lokaler

Vid en inspektion har krav ställts avseende brister i arbetslokalen.

Belastningsergonomi; Ergonomisk kartläggning

Vid tre inspektioner har krav ställts på ergonomiska åtgärder. Vi har även lämnat rekommendationer om ergonomiska åtgärder vid ett antal inspektioner.

6. Förslag på åtgärder och framtida arbete

Skolverket har kontaktats och informerats om vikten av att bedöma kvaliteten på planerade utbildningar avseende riskbedömningar, ventilation samt läkarundersökning.

Kontakter med tillverkare och försäljare av ventilation och punktutsug har resulterat i att punktutsugen kommer att testas och kontrolleras på olika provningsanstalter.

7. Diskussion och avslutning

Vi är övertygade om att risken för att drabbas av kontakteksem och astma kan minskas om branschen och nagelterapeuterna följer följande rekommendationer

1. *Att blivande elever till nagelterapeutskolor ska innan påbörjad utbildning ha genomgått läkarundersökning.*
2. *Att nagelterapeuter riskbedömer sina arbetsuppgifter och arbetsplatser*
3. *Att nagelterapeuter är noggranna med personlig skyddsutrustning, handskar vid risk för hudkontakt.*
4. *Att nagelterapeuter har effektiv punktutsug.*

Som jämförelse kan nämnas att tidigare inspektionsinsatser mot tandvården avseende hårdplasthantering har ökat medvetandegraden och säkerheten så att risken för ohälsa bland tandvårdspersonalen har minskar betydligt.

En tolkning av risker med olika former av gel/gelé har utarbetats av Arbetsmiljöverkets huvudkontor, se bilaga 5.

8. Referenser

Arbetsmiljölagen i lydelse från den 1 juli 2008

Arbetsmiljöverkets författningssamling

AFS 1998:1 Belastningsergonomi

AFS 2000:4 Kemiska arbetsmiljörisker

AFS 2005:17 Hygieniska gränsvärden och åtgärder mot luftföroreningar

AFS 2005:18 Hårdplaster

9. Bilagor

Bilaga 1	Föranmälan
Bilaga 2	Väglednings-PM
Bilaga 3	Checklista
Bilaga 4	Kravformuleringar
Bilaga 5	Begäran om korrigerig av utskick

Bilaga 1

Föranmälan om inspektion av nageltherapeuter

Arbetsmiljöverket är en myndighet med uppgift att se till att bestämmelserna inom arbetsmiljöområdet följs och arbetar för att minska riskerna för ohälsa och olycksfall i arbetslivet. Arbetsmiljöverket, distriktet i Stockholm kommer att genomföra inspektioner hos nageltherapeuter i Stockholm, Uppsala och Gotlands län under april 2008 som ett led i vårt tillsynsarbete. Inspektionen beräknas ta cirka 1-1,5 timmar.

Om er verksamhet som nageltherapeut finns på någon annan besöksadress än ovan vänligen meddela oss detta så fort som möjligt så vi besöker er på rätt adress.

Vid inspektionerna kommer bland annat följande områden att tas upp:

Belastningsergonomi

Lokaler

Kemiska arbetsmiljörisker

Ventilation

Arbetsmiljöverket har planerat in ett besök hos er: **xxxdagen den xx kl x.**

Vid inspektionen ska företrädare för arbetsgivaren och skyddsombudet, om det finns något, närvara.

Är angiven tid olämplig ber vi er att höra av er så att ny tid kan bokas.

Om ni inte hör av er förutsätter vi att föreslaget datum gäller.

Ni är välkomna att kontakta mig om det finns frågor eller behov av ytterligare information.

Med vänlig hälsning

XX

Arbetsmiljöinspektör

Bilaga 2

INSTRUKTION Nagelterapeuter 2008

Korta fakta

Inspektionsdagar	14 april-25 april och fortsatt tillsyn tom 2008-08-01
Ngr	96022
Område	Stockholm, Uppsala och Gotlands län
Antal insp	80 inspektioner
Aktivitet	49716

Beräknad inspektionstid Cirka 1-1½ tim.

Förrättningsprotokoll	Förrättning 1 Insats 2 Projekt Nagelterapeuter 2008
Innehåll	Härdplaster, Medicinsk kontroll, Ventilation

Inspektionsmaterial Checklista: Nagelterapeuter

Broschyrer:

- Akrylatplasters komponenter är farliga (ADI 449)
- SAM (ADI 585)
- Belastningsskador (ADI 447)
 - Kemiska arbetsmiljörisker (ADI 296)
 - Bedöm de kemiska arbetsmiljöriskerna (ADI 606)

Inspektionsmeddelande

Skrivs på sedvanligt sätt med två till tre månaders svarstid.

Förslag på bristbeskrivning och krav ang. ventilation finns i
N:/Enhet3/Övrigt/Vårds gemensamma/Nagelterapeuter2008

Kopia: Regionalt skyddsombud Ewa Björkman, Handelsanställdas Förbund
Box 19035, 104 32 Stockholm

Rapportskrivning November 2008

Bilaga 3

Checklista Nagelterapeuter 2008 AFS 2005:18 Härdplaster

Frågeområden:

PUNKT 1-7 GÄLLER ÄVEN FÖR DEN SOM ARBETAR ENSAM ENLIGT 4 § AFS 2005:18 OCH 3 KAP. 5 § AML.

1. Vilken utbildning och vilka kunskaper har de som arbetar med härdplaster?

6 §: Arbete med härdplaster kräver särskild teoretisk och praktisk utbildning och tillräckliga kunskaper om riskerna och om skyddsåtgärderna. Utbildningen bör omfatta minst innehållet i AFS 2005:18.

2. Har en riskbedömning genomförts? Vad visar den?

3 §: En riskbedömning måste alltid genomföras enligt 4 och 6 §§ AFS 2000:4 om kemiska arbetsmiljörisker. Vid hantering av mindre än 500 gram härdplaster kan vi bara kräva en riskbedömning. Räkneexempel: 1 gram per nagel, (10 gram per kund), vid mer än 50 kunder per år hanteras 500 gram per år.

3. Finns skriftliga hanteringsinstruktioner och rengöringsrutiner?

7, 17 och 19 §§: Skriftliga hanterings- och skyddsinstruktioner ska finnas tillgängliga på arbetsplatsen och vara anpassade för arbetet. Det ska finnas rutiner för rengöring, uppsamling av spill och sanering. Ögonskydd, skyddshandskar och skyddskläder ska användas om/när det behövs.

4. Finns allmänventilation och processventilation på arbetsplatsen?

9 §: Varje arbetsplats där härdplastkomponenter hanteras ska ha sådana utsugsanordningar att förekommande luftföroreningar effektivt fångas upp. OBS. Gäller vid hantering av mer än 500 g per person och år.

Kommentar: Oavsett bolagsform ska punktutsug finnas. Punktutsuget kan antingen vara anslutet till separat frånluftskanal som leder luftföroreningarna ut ur lokalerna, vår rek., eller vara anslutet till recirkulerande arbetsbänksventilation med motsvarande kolfilter, Hepafilter och partikelfilter.

Riktvärde:

Mätningar ska visa att luftföroreningarna effektivt fångas upp (99 % avskiljningsgrad av härdplastångor samt partiklar med storlek 0,1-0,3 mikrometer) samt information om filterbyten.

Alternativt lagstöd:

4 § AFS 2005:17 Hygieniska gränsvärden och åtgärder mot luftföroreningar.

5. Finns särskild avfallsbehållare för härdplastavfall och är den märkt?

18 §: Avfall eller spill som innehåller härdplastkomponenter ska omgående omhändertas och placeras i särskild avfallsbehållare. I behållaren ska det finnas en plastpåse som försluts efter arbetsdagens slut. Behållaren ska ha lock och vara tydligt och varaktigt märkt med texten "Farligt avfall" samt text som kortfattat anger innehåll och skyddsåtgärder.

6. Finns möjlighet till ögonspolning?

19 §: Möjlighet till ögonspolning ska finnas i omedelbar närhet av plats där det finns risk för stänk i ögonen av härdplastkomponenter.

Kommentar: Tre enlitersflaskor av engångstyp som ska kunna spola ögat i 15 minuter.

7. Finns det möjlighet att tvätta händerna?

20 §: Det ska finnas möjlighet att tvätta händerna nära den plats där arbetet utförs.

8. Har arbetsgivaren ordnat med läkarundersökning?

Gäller även elever i nagelterapeutskolor!

Kravet på medicinsk kontroll gäller vid hantering av mer än 500 gram per år och person.

15 §: STRAFFSANKTIONERAD, Arbetsgivaren ska ordna med läkarundersökning enligt AFS 2005:6 av arbetstagare/elever som sysselsätts eller kommer att sysselsättas i arbete som kan medföra skadlig exponering för härdplastkomponenter.

Enligt 1 kap. 3 § AML jämställs elever med arbetstagare (se 3 kap. 2 § AML).

Kommentar: Motsvarande regler finns inte för den näringsidkare som arbetar ensam utan anställda i bolagsformen enskild firma eller delägare i handelsbolag eller kommanditbolag. Även om det sålunda inte är ett föreskriftskrav så vill Arbetsmiljöverket råda er delägare att genomgå frivillig hälsoundersökning. Sådan undersökning kan utföras av företagshälsovårdscentral som har utrustning för kontroll av lungfunktionen (spirometriundersökning).

9. Lokaler/personalutrymmen:

10. Belastningsergonomi; Ergonomisk kartläggning?

Bilaga 4

Kravformuleringar

Kunskaper

Vid inspektionen konstaterade Arbetsmiljöverket att ni inte har kunskaper angående hantering av hårdplastkomponenter.

Ni ska se till att ni har kunskaper om riskerna och skyddsåtgärder som behövs vid arbete med hårdplastkomponenter.

Se 6 § Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS) 2005:18 om hårdplaster.

Riskbedömning

Vid inspektionen konstaterades att ni inte har genomfört någon riskbedömning.

Ni ska genomföra en riskbedömning avseende hanteringen av hårdplastkomponenter. Riskbedömningen ska vara skriftlig.

Se 4 och 6 §§ Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter (AFS) 2000:4 om kemiska arbetsmiljörisker och 8 § AFS 2001:1 om systematiskt arbetsmiljöarbete.

Skriftliga hanteringsinstruktioner och rengöringsrutiner

Ni saknar skriftliga hanterings- och skyddsinstruktioner samt rengöringsrutiner för arbete med hårdplastkomponenter.

Ni ska upprätta skriftliga hanterings- och instruktioner. Instruktionerna ska finnas tillgängliga på arbetsplatsen och vara anpassade för arbetet. Det ska finnas rutiner för rengöring, uppsamling av spill och sanering. Ögonskydd, skyddshandskar och skyddskläder ska användas om/när det behövs.

Se 7, 17 och 19 §§ AFS 2005:18.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

För tillfället har ni inte rutiner för något organiserat arbetsmiljöarbete.

Undersökningar t ex skyddsronder, medarbetarsamtal eller arbetsplatsträffar, för att kartlägga arbetsförhållandena, görs inte i dagsläget.

Ni ska regelbundet under året undersöka arbetsförhållandena och bedöma riskerna för ohälsa eller olycksfall i arbetet. Det är viktigt att ni vet när det ska göras, vad ni ska undersöka, hur ni ska gå till väga (checklistor) och vilka på arbetsplatsen som ska göra detta.

Efter undersökningarna ska brister och risker åtgärdas och de som inte kan åtgärdas direkt ska skrivas ner i en handlingsplan och tidsplaneras.

Se 8 och 10 §§ Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2001:1) om systematiskt arbetsmiljöarbete.

Utredningsrutiner

Om någon arbetstagare råkar ut för ohälsa eller olycksfall i arbetet eller det inträffar ett allvarligt tillbud så saknar ni rutiner för att detta anmäls, utreds och sammanställs.

Ni ska ta fram en rutin så att orsakerna till ohälsa eller olycksfall i arbetet och allvarliga tillbud anmäls, utreds och skriftligen sammanställs varje år.

Se 5 och 9 §§ Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2001:1) om systematiskt arbetsmiljöarbete.

Kemiska arbetsmiljörisker och hårdplaster

Ni använder i er verksamhet med nagelskulptering produkter som innehåller hårdplast-komponenter (t ex lim, glasfiberväv, vätskor, pulver och geléer som innehåller cyanoakrylat). Dessa kan ge upphov till kontakteksem och nedsatt lungfunktion. Irritation kan uppstå både av att man utsätts för ångor från ohärdad produkt och slipdamm från härdade plastnaglar.

Ni har inte tagit reda på vilka av era produkter som innehåller hårdplaster eller andra farliga kemiska ämnen och bedömt riskerna med dessa. Ni saknar även rutiner för att göra en riskbedömning då nya produkter tas in i verksamheten.

Ni ska ta reda på vilka av era produkter som innehåller hårdplastkomponenter eller andra farliga kemiska ämnen samt bedöma riskerna med dem. Denna riskbedömning ska sedan leda till att ni bestämmer vilka skyddsåtgärder som ska vidtas för att minimera riskerna.

Ni ska även utarbeta en rutin för att göra en riskbedömning varje gång ni tar in en ny produkt i er verksamhet.

Se 4, 5 och 6 §§ Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter (AFS 2000:4) om kemiska arbetsmiljö-risker samt 3 § AFS 2005:18 om hårdplaster.

Råd:

Vid riskbedömning kan varuinformationsblad/ Material Safety Data Sheet (MSDS) vara till hjälp. Leverantören av produkterna ska tillhandahålla dessa.

Instruktioner

På er arbetsplats arbetar nagelterapeuter som har gått utbildning på nagelskola. Som nagelterapeut använder man produkter vid nagelskulptering som innehåller hårdplast-komponenter (t ex lim innehållande cyanoakrylat och gel innehållande UV-härdande akrylater).

Ni uppger att ni har kunskaper om de ämnen som man arbetar med som innehåller hårdplastkomponenter. Skriftliga hanterings- och skyddsinstruktioner finns. Det är av stor vikt att ni tillsammans utarbetar en rutin för riskbedömning när ni tar in en ny produkt i er verksamhet.

Ni ska utarbeta en rutin för att göra en riskbedömning varje gång ni tar in en ny produkt i er verksamhet.

Se 4, 5 och 6 §§ Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter (AFS 2000:4) om kemiska arbetsmiljö-risker samt 3 § AFS 2005:18 om hårdplaster.

Ventilation

Vid arbete med hårdplastkomponenter ska det finnas en effektiv ventilation som fångar upp ångor från ohärdade produkter och slipdamm från härdade naglar. Ni har vid era arbetsplatser arbetsbänkar med punktutsug och recirkulerande arbetsbänksventilation med inbyggda filter. Det saknas uppgift om hur effektiv ventilationen är, vilken avskiljningsgrad den har. Det saknas också uppgifter om hur ofta filtren ska bytas för att bibehålla effekten.

Ni ska se till så att alla arbetsplatser där hårdplastkomponenter hanteras har sådana utsugsanordningar att förekommande luftföroreningar effektivt fångas upp.

Ni ska redovisa vilken avskiljningsgrad i procent som filtren har för ångor och damm.

Ni ska redovisa hur ofta filtren ska bytas för att avskiljningsgraden ska vara fortsatt effektiv.

Se 9 § AFS 2005:18.

Punktutsuget kan antingen vara anslutet till separat frånluftskanal som leder luftföroreningarna ut ur lokalerna, vilket Arbetsmiljöverket rekommenderar, eller vara anslutet till recirkulerande arbetsbänksventilation med motsvarande kolfilter, Hepafilter och/eller partikelfilter. Mätningar ska visa att luftföroreningarna effektivt fångas upp. Det ska även finnas information om när filterbyten ska genomföras.

Alt;

Er arbetslokal har allmänventilation men saknar anordning för att ta hand om de ångor av skadliga ämnen och slipdamm som sprids när hårdplastkomponenter används.

De skadliga ångorna sprids i lokalen och de anställda riskerar att utsättas för skadliga ångor.

Ni ska vid samtliga era arbetsbord där hårdplastkomponenter hanteras installera en anordning t ex punktutsug för att förhindra att luftföroreningar sprids i lokalen från de produkter ni använder.

Se 9 § AFS 2005:18.

Avfall av hårdplast

Ni har en burk med lock för förvaring av hårdplastkomponenter. Detta innebär att ni och övriga arbetstagare som arbetar i salongen kan utsättas för hälsofarliga luftföroreningar vid dagligt öppnande och stängande av burken.

Ni ska se till att avfall eller spill som innehåller hårdplastkomponenter uppsamlas i behållare med lock. I behållaren placeras en plastpåse som efter arbetsdagens slut försluts.

Behållaren ska vara märkt med texten "Farligt avfall" samt text som kortfattat anger innehåll och skyddsåtgärder.

Se 18 § AFS 2005:18.

Ögonspolning

Ni hanterar produkter som kan orsaka skada om de kommer in i ögonen. Ni saknar möjlighet att effektivt skölja ögonen innan skadan blir allvarlig.

Ni ska se till att det finns en anordning för ögonspolning i omedelbar närhet av arbetsplatsen där ämnen som hanteras kan orsaka skador i ögonen.

Se 15 § AFS 2000:4 och 19 § AFS 2005:18.

Läkarundersökning

Era arbetstagare/elever hanterar mer än 500 gram hårdplastkomponenter per år.

Berörda arbetstagare/elever har ännu inte genomgått läkarundersökning med anledning av sitt arbete med hårdplastkomponenter vilket innebär risk för ohälsa.

Ni skall därför se till att berörda arbetstagare/elever får genomgå sådan läkarundersökning.

Se 15 § AFS 2005:18 och 32 och 33 §§ AFS 2005:6.

Uppllysning

Enligt 33 § AFS 2005:6 får arbetstagare/elever inte arbeta med hårdplastkomponenter innan de genomgått läkarundersökning. Bestämmelsen är direkt straffsanktionerad.

Eftersom Ni vid inspektionen den xx hade arbetstagare/elever sysselsatta med hårdplast-arbete, som inte genomgått läkarundersökning och som använt mer än 500 gram hårdplast-komponent/år har Ni brutit mot 33 § AFS 2005:6.

ARBETSMILJÖ
VERKET

PROJEKTAVSLUT

Datum
2008-10-14

Vår beteckning
AIST 2008/39107

Arbetsmiljöverket kommer därför att överväga om en anmälan av Er förseelse skall göras till åklagarmyndighet.

Råd

Som ensamföretagare behöver du inte följa kravet om medicinsk kontroll men Arbetsmiljöverket råder dig att för din egen hälsa genomföra en läkarundersökning och spirometri.

Bilaga 5

Begäran om korrigerings utskick från rörande hantering av nagelskulpteringsgel

Ni har genomgjort en riskbedömning av nagelskulptrisgel ".....". Jag har i detta sammanhang den 7 maj 2008 blivit tillfrågad om man vid hantering av denna produkt skulle behöva använda punktutsug. Mitt fullständiga svar löd: "Vid granskning av de översända databladet finner jag inget som skulle föranleda att man måste använda utsug vid hanteringen. Däremot kan ju preparatet vara allergent, varför man bör använda handskar vid hanteringen." Endast säkerhetsdatablad för ifrågavarande produkt översändes. Mitt uttalande rör alltså endast hanteringen av "....." och inga andra produkter.

Nu har det kommit till vår kännedom att detta uttalande utnyttjas för att hävda att utsug inte behövs vid arbete med nagelskulpteringsgel i allmänhet. Detta är alltså en missuppfattning eftersom uttalandet specifikt rör hanteringen av den nämnda produkten. Vid de flesta andra arbeten inom yrket uppkommer olika former av luftföroreningar. Då luftföroreningar bildas, inklusive damm, gäller reglerna om hygieniska gränsvärden och åtgärder mot luftföroreningar, AFS 2005:17.

Av 4 § framgår:

4 § Om en bedömning, enligt 4 § i föreskrifterna om kemiska arbetsmiljörisker (AFS 2000:4), visat att det finns risk för att luftförorening förekommer på en arbetsplats, skall arbetet ordnas, utföras och följas upp så att halten luftförorening i andningszonen blir så låg som det är praktiskt möjligt.

Härvid skall de förebyggande åtgärder som anges i a–e övervägas i den ordning de är uppställda.

- a) Arbetsmetod, process eller teknisk anordning väljs och utformas så att minsta möjliga mängd luftförorening uppkommer.
- b)
- c) Förorenad luft omhändertas genom processventilation vid den plats där luftföroreningen uppkommer. Detta gäller, när så behövs, även vid slutet system eller utrymme, särskild lokal, del av lokal, avskild plats eller maskin och annan teknisk anordning.

ARBETSMILJÖ
VERKET

PROJEKTAVSLUT

Datum
2008-10-14

Vår beteckning
AIST 2008/39107

Eftersom det i yrket förekommer hantering av hårdplastkomponenter så är även Arbetsmiljöverket regler om hårdplaster AFS 2005:18 tillämpliga. Även i detta regelverk krävs processventilation (punktventilation) vid den plats där luftföroreningar uppkommer i 9 § i AFS 2005:18.

Arbetsmiljöverket, Distriktet i Stockholm, har vid sina inspektioner av branschen funnit att man i samtliga inspekterade salonger och skolor där man hanterar mer än 500 g hårdplast-komponenter per person och år, behöver använda punktutsug i arbetet, eftersom man även använder andra produkter, (som kräver punktutsug), än ovannämnda gel. Vi finner därför att den information om att processventilation (punktutsug) inte skulle behövas vid arbete med nagelskulptering i allmänhet, som ni gått ut med, som felaktig.

Arbetsmiljöverket utgår nu från att ni tillrättalägger er tidigare felaktiga information.

Jan Olof Norén

Kopia till:
SANSA
Box 17141
104 62 Stockholm

SEYF
Fabriksvägen 5
171 48 Solna